

Prædiken til Helligtrekongers søndag

Joh. 8, 12-20

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Atter talte Jesus til dem og sagde: »Jeg er verdens lys. Den, der følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys.« Da sagde farisæerne til ham: »Du vidner om dig selv; dit vidnesbyrd er ikke gyldigt.« Jesus svarede: »Selv om jeg også vidner om mig selv, er mit vidnesbyrd gyldigt, for jeg ved, hvor jeg er kommet fra, og hvor jeg går hen; men I ved ikke, hvor jeg kommer fra, eller hvor jeg går hen. I dømmes efter det ydre, jeg dømmes ingen. Men selv om jeg også dømmes, er min dom sand, for jeg er ikke alene, men Faderen, som har sendt mig, er med mig. Og i jeres egen lov står der skrevet, at et vidnesbyrd fra to mennesker er gyldigt. Jeg vidner om mig selv, og om mig vidner også Faderen, som har sendt mig.« De spurgte så: »Hvor er din fader?« Jesus svarede: »I kender hverken mig eller min fader. Kendte I mig, kendte I også min fader.« Disse ord talte han ved tempelblokken, da han underviste på tempelpladsen. Men ingen greb ham, for hans time var endnu ikke kommet. Johannesevangeliet 8,12-20

Derhjemme er vi begyndt at holde nytårsaf-ten uden børn! En fornuftig (og måske også lidt kedelig) følge af den nye livsfase er, at udgifterne til krudt er faldet til omkring nul. Alligevel var der rig mulighed for at nyde fyrværkeriet igen i år. Det var sammen med århusianerne, som ikke lægger fingre imellem. Hele byen oplyst af raketter og batterier og meget andet. Billedet sidder stadig på nethinden et sted. Nej, hvor var det flot.

I dag har vi lyttet til Jesus, der siger: *Jeg er verdens lys*. Han kom med udtalelsen lige efter et stort fyrværkeri. - Eller fyrværkeri var det ikke, for det var vist kun kineserne, der havde sådan noget dengang. Men han siger ordene ved løvhyttefesten, en af de helt store højtider i Israel, hvor man har et stort arrangement i tempelgården med mas-ser af lys og ild. Det begynder med, at folk går i lange optog med fakler. Lidt efter lidt går optogene over i en regulær folkefest, hvor tusinder danser og jonglerer med fak-ler, mens der bliver sunget og festet igen-nem hele natten. Lysfesten er noget helt særligt. En af de gamle jødiske historikere fra samtiden skriver i en bog: *»Den, der ikke har oplevet denne fest, ved slet ikke for alvor, hvad glæde er.»* Det er dagen efter, mens folk stadig har det blændende syn og den store feststemning i frisk erindring, at

Jesus siger: ”*Jeg er verdens lys. Den, der følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys.*”

Er det ikke et fantastisk ord at begynde vores år på? Jeg synes, der er meget, der kan overskygge glæden og lyset her i verden. Vi kan tænke på det år, vi har lagt bag os, med krig og terror, ondskab og frygt. Og vi kan tænke på det åndelige liv i vores del af verden, hvor evangeliet om Jesus er i modvind. Der breder sig en lam tro på ingenting, som skal forestille at være løsningen på alt – men som bare efterlader folk i modløshed, egoisme og aggression. Og så taler Jesus til os, ved begyndelsen af det nye år, og siger: Den, der følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys. For jeg er verdens lys. Åh, hvor er det godt. Og hvor er det sandt. Vi har bare sådan brug for Jesus, hver eneste dag!

I dag vil jeg fortælle dig om engang for mange år siden, hvor jeg selv var ved at synke ind i mørket, og hvor Jesus på en ny måde blev livets lys for mig. Det var dengang jeg var helt ung, omkring 15 år. Jeg er vokset op i en kristen familie, og havde lært og oplevet rigtig meget godt dér, helt bestemt, jeg var ikke blevet snydt for noget. Men alligevel er det jo sådan, når man begynder at blive voksen, at man ikke bare kan overtage sine forældres tro. Man er nødt til at have sin egen. Og for at det kan ske, kan vejen godt føre gennem nogle kriser. Min krise bestod i dødsangst. Det var hen over en sommer, mærkeligt nok. Man skulle næsten tro at det var i vinterens mørke, men her var det en lang sommerferie: Godt vejr, gang i den med kammeraterne, spejderlejr i skoven, fis og ballade og søde piger. Og jeg gik midt i det alt sammen og blev mere og mere angst for at dø.

Det varede flere måneder. Så tændte Jesus

lyset for mig. Jeg sad og bladrede i min bibel på må og få. Og var havnet i Salme 103. her står der blandt andet:

*Min sjæl, pris Herren,
glem ikke hans velgerninger!
Han tilgiver al din skyld,
helbreder alle dine sygdomme.
Han udfrier dit liv fra graven,
han kroner dig med godhed og barmhjertighed.
Han mætter dit liv med gode gaver,
du bliver ung igen som en ørn.*

Jeg trængte så meget til den hjælp, jeg nu fik. Det blev et vendepunkt i mit liv. Fra den dag har jeg ikke været bange for at dø. Og det har sat mit liv i et helt, helt andet lys. Men Jesus siger jo altså også, at han er verdens lys – det lys, som menneskene mangler, men som han kommer med. Når mennesker lytter til ham og tager imod ham, så skal der blive fakkeldans i den mørke nat. Så skal der blive fest i mørket – glæde i en grad, så at man aldrig rigtig for alvor har oplevet glæde, hvis ikke man har prøvet dét. Johannes, som skriver prædiketeksten til i dag, kredser om det igen og igen. Overskriften over hele hans evangeliebog er, at Jesus er verdens lys.

Johannes begynder i kapitel 1 med en lille fortale, før han går over til at berette. Det er de allerførste vers i Johannesevangeliet. Her skriver han om vendepunktet i verdenshistorien, da Jesus kommer til jorden i kød og blod: ”*I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begyndelsen hos Gud. Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. I ham var liv, og livet var menneskers lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket greb det ikke ... Lyset, det sande lys, som oplyser ethvert menneske, var ved at komme til ver-*

den. Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham. Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn; de er ikke født af blod, ikke af køds vilje, ikke af mands vilje, men af Gud.”

Det er ikke kun i Salme 103, at der er en ørn. Når man ser evangelisten Johannes afbildet på gamle billeder, er der tit afbildet en ørn ved siden af ham. Ørnen er hans symbol. Man mener at det er på grund af hans ”flyvende” stil. Han giver os fugleperspektivet på det, der sker, når Jesus kommer til verden. Der er kamp mellem mørket og lyset. De er ikke ligeværdige de to. Verden er skabt ved Jesus, som selv er Livet og Lyset i egen høje person. Mørket er bare en led besættelsesmagt her i verden. I julen kommer Lyset til jorden, som er hans egen retmæssige ejendom, for at smide mørket ud og tage skaberværket tilbage. Men der opstår hårde kampe. For mennesker er blevet lullet ind i mørket. Så meget, at de foretrækker mørket frem for lyset. Johannes fortsætter med at fortælle, hvor store hindringer, der lægges i vejen, før den store fakkeldans kan begynde.

Det er i kapitel 3, lige efter ”Den lille Bibel”, som vi kalder verset i 3,16, der sammenfatter frelsen ved tro på Jesus.

Her fortsætter Jesus: ”*Dette er dommen, at lyset er kommet til verden, og menneskene elskede mørket frem for lyset, fordi deres gerninger var onde. For enhver, som øver ondt, hader lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gerninger ikke skal afsløres. Men den, der gør sandheden, kommer til lyset, for at det skal blive åbenbart, at hans gerninger er gjort i Gud.*” Mørket, besættelsesmagten, Djævelen, har

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk

altså fået menneskene over på sit parti. Nu elsker menneskene besætteren mere end Lysets Gud. For de har selv del i mørket. Det er krøbet ind under huden på dem. De har gjort sig medskyldige. Det er det, vi kalder synden i verden og i mennesket: Mørket, inde under huden på os alle sammen. Men så kommer Jesus med lyset – det lys, der kan gennemlyse os og give os et nyt liv. Det er Ordet, der er Lyset. Guds Ord, som blev en person i julen. Ordet, som han skabte verden og os med. Det er det ord, der engang skabte alt liv, kan også skabe nyt liv, hvor livet er havareret.

I kap. 9 hos Johannes bliver det skåret ud i pap. Det er kapitlet med den blindfødte mand, som Jesus uden videre giver synet. Han får ikke synet igen, for han har aldrig haft det før. Det er som om Jesus vil vise os, at der absolut ingen begrænsninger er for hans magt. Ordet gør, hvad Ordet vil. Og manden får en ny sans, som han altid har manglet – uden rigtig at vide, hvad den gik ud på.

Her siger Jesus: ”Mens jeg er i verden, er jeg verdens lys.” Og så gør han underet.

Og Johannesevangeliet slutter også med, at lyset bryder frem. Da har det for alvor været nat – Jesus har ligget i sin grav, og alt håb har været ude. Det er også, som om mørket inde i disciplene er blevet så tæt som det kunne blive: De har svigtet ham, løjet sig til at gå fri, de er løbet fra deres løfter. De har ramt bunden. Og så tager Peter, anføreren, dem med ud at fiske. Det er som om han vender tilbage til det, han kom af, begynder igen hvor han slap, før Jesus kom ind i hans liv. Der hvor de kom fra, fiskede man om natten. Så turen ud i det trøstesløse mørke i den lille båd er helt symbolsk. ”De tog af sted og gik om bord i båden, men den nat fangede de ingenting”, står der.

Men da det blev morgen, og solen stod op, kom Jesus til dem på strandbredden. Han gjorde et under med fisk, som dengang, Peter havde mødt ham første gang. Og så gav han dem morgenmad på stranden. Han havde selv gjort måltidet klar, og han sagde: ”Kom og spis!”

Nu sidder vi her i kirken en søndag morgen ved begyndelsen af det nye år. Vi kunne godt have siddet derhjemme i stedet for. Men Jesus har ladet det blive morgen over os, og han har indbudt os til at spise morgenmad sammen med sig. Han giver os en helt ny begyndelse, hver gang vi mødes her. Han kommer med lyset og lader det blive morgen, midt i verdens nat. Og så siger han ”Kom og spis” til toldere og syndere. Det bliver jo ikke bedre, i en tid, hvor der er så mørkt i verden: Jesus kommer med solopgang, med lys og morgenmad og en ny begyndelse. Han kommer med ordet, der giver liv. Han giver mod til de modløse og fest til de nedtrykte. For han er verdens lys.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen, så også nu og altid i al evighed, amen.

Michael Lerche Nygaard

Kristkirken i Kolding

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 125: Mit hjerte altid vanker

Nr. 606: Kommer, hvor vil visdom lære

Nr. 108: Lovet være du, Jesus Krist

Nr. 114: Hjerte løft din glædes vinger

Nr. 115: Lad det klinge, 112 Kom, alle kristne.

Motet: 8 Om alle mine lemmer, vers 5